

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی

۲۵ می ۲۰۱۲

توبه گمراهان مستجاب نمی گردد

توبه در لغت:

«توبه» و «توب» به معنای رجوع و بازگشت است.

راغب در مفردات خود می نویسد:

توب به معنای ترک گناه به زیباترین صورت است و آن رساترین گونه معذرت خواهی است، زیرا عذرخواستن بر سه نوع است: یا شخص عذرخواه می گوید: فلان کار را نکرده ام یا می گوید: آن کار را کرده ام، ولی منظورم از آن کار چنین و چنان بوده است و یا این که می گوید: آن کار را کرده ام ولی بد نموده ام و دیگر بار تکرار نخواهم کرد. که در شرع نوع آخر به حیث توبه شناخته می شود.

توبه در اصطلاح:

توبه در اصطلاح، بازگشت از گناه و ترک آن است.

راغب می نویسد: «توبه در شرع عبارت است از ترک گناه به خاطر این که کاری بدی است و پشیمانی بر آن چه در گذشته واقع شده است و تصمیم بر ترک گناه و جبران اعمال.

خواننده محترم!

همانطوری که از فهم لغوی و اصطلاحی توبه فهمیده می شود، توبه در حقیقت، پشیمانی قلبی است؛ این ندامت و پشیمانی نه تنها در قلب اراده و تصمیم است بلکه این تصمیم اراده باید در عمل انسان ظاهر گردد و نشان داده شود، که مهمترین عمل در این مورد همانا انجام واجبات و ترک محرمات است.

در این جای شکی نیست که پروردگار با عظمت ما توبه کسی را قبول می کند که واقعاً از عمل ناشایسته خویش از عمق دل پشیمان و نادم شود و درصدد جبران آن برآید، و وسیله وصول بدین امر نشان دادن در عمل است. قرآن عظیم الشان می فرماید توبه اشخاصی که نه تنها از ته دل پشیمان و نادم بلکه در عمل به اصلاح خویش

بپردازند توبه شان مورد استجابات در بار پروردگار قرار میگیرد . « **إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَ أَصْلَحُوا** » (سوره : بقره آیت ۱۶)

در این حالت که پروردگار از روی لطف و مهربانی خویش ، توبه بنده خود را قبول می کند. عدم پذیرش توبه، خلاف هدف خدا است و الله این کار را نمی کند.

پروردگار با عظمت ما دروازه های توبه را تا به روز قیامت باز گذاشته است، اگر خدا ناخواسته دروازه های توبه بسته شود، انگیزه تکامل از بین می رود، انسان به تباهی ، فلاکت و در نهایت امر به سقوط و بد بختی بزرگی مواجه می گردد . به جز از توبه هیچ راه برای نجات انسان باقی نمی ماند .

ولی هستند انسانهایی که بادر نظر داشت این همه انظار ها و هوشدار ها به جهالت خویش یا فشاری می نمایند و غرق در گمراهی اند و از خالق خویش نه تنها انکار می نمایند بلکه با تمام حيله و شرارت شیطانی خویش مصروف گمراهی سایر انسانها می باشند و با وقاحت دست به تبلیغات شرکی می زند.

پروردگار با عظمت در سوره نساء آیات ۴۸ و ۱۱۶ می فرماید:

« **إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا.** » (به تحقیق الله نمی آمرزد شرک آوردن به او را و می آمرزد پائین تر از آن را برای هرکس که بخواهد می آمرزد و آن که به خدا شرک آورد پس به تحقیق گناه بزرگی را مرتکب شده است).

و باز می فرماید:

« **إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا.** » (به تحقیق الله نمی آمرزد شرک آوردن به او را و می آمرزد پائین تر از آن را برای هرکس که بخواهد و آنکه شریک برای خدا قائل شود پس به تحقیق گمراه شده گمراهی دوری).

مشرکین و گمراهان دشمنی به دین و خدمتگاران آنرا وظیفه خویش گشتانده و به جز فتنه، کدورت و عداوت چیزی دیگر در برنامه های زندگی شان نیست اینها قیل از همه بر خود ظلم می کنند تا علیه دیگران جفا و تهمت. در هدایات و ارشادات دین مقدس اسلام با تمام وضاحت بیان و پیش بینی گردیده است که : توبه انسانهایی که تحریف کنندگان آیات الهی و احادیث نبوی و منکرین اعتقادات دینی اند و بدعت گزاران در دین اند و یا تمام کسانی که موجب گمراهی مردم می شوند، قبول نمی گردد .

این نوع اشخاص شامل لطف پروردگار نبوده و مانده فرعون در جهالت غرق و به غضب الهی گرفتار می گردند . به خصوص آنده اشخاصی که از طریق وسایل اطلاعات جمعی (رادیو، تلویزون، جراید مجلات، سایت های اینترنتی) و یا نوشتن کتاب و مقاله، مردم را به گمراهی می کشانند، و شب روز در تلاش اند که حقایق اسلامی را برای مردم به طور انحرافی تعریف و تفسیر نماید، گاهی کتاب الله یعنی قرآن عظیم الشان و گاهی سنت نبوی احادیث پیامبر اسلام ، و گاهی هم شخصیت والای پیامبر صلی الله علیه وسلم را مورد اهانت و تمسخر قرار می دهند.

اگر همچو اشخاص صد ها سال در کنج خانه خلوت کنند و از بارگاه متعال تقاضای عفو و بخشش کنند، توبه شان تا وقتی قبول نمی گردد، تا زمانی که تمام افرادی را که به خاطر نوشته ها و گفتارهای پوچ و بی منطق خویش به انحراف کشیده و یا متزلزل ساخته اند، دوباره به واقعیت برنگردانند .

در این جا شک نیست که گناه هر چه باشد، با توبه پاک می شود، عفو عمومی و فراگیر، پیام مهم آیه ای از قرآن مجید است: « **قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَتِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا**؛ بگوای

بندگان من که بر خود ستم کرده‌اید! از رحمت خداوند نا امید نشوید که خدا همه گناهان را خواهد بخشید.» (سوره زمر : آیت ۵۳)

مگر آن‌عه افرادی که خود گمراه اند و توسط زبان و قلم خویش به گمراهی سایرین مشغول اند مورد استجابات قرار نگرفته و بالاخره در دنیا شرمسار و در آخرت در جهنم ولعنت پروردگار به سر شان خواهد بود .

طوری که قبلاً یادآور شدیم ، قرآن عظیم الشان در مورد مشرک و مبلغین افکار شرکی، کفری و الحادی می فرماید که پروردگار از همه گناهان می‌گذرد ولی از گناه شرک نمی گذرد: « **أَنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ** و یغفر ما دون ذلك لمن يشاء؛ خداوند شرک را نمی‌بخشد و کمتر از آن را برای هر کس که بخواهد می‌آمرزد. (سوره نساء آیت ۱۱۶).

تعدادی از علماء بدین عقیده اند که : در الفاظ آیات توبه مفاهیم عمومیت دیده می شود و به اصطلاح شامل حال همه انسانها می گردد که در موضع، شرک را نیز در برمی گیرد و می گویند، مشرکین نیز شامل این حکم می گردند طوری که میفرماید: (**وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ**؛ او است که توبه را از بندگانش می‌پذیرد) (سوره شوری آیت ۲۵)

در جواب باید گفت که در این جای شک نیست که : این آیت و سایر آیات دیگری که شامل احکام توبه اند ، بخشوده شدن شرک در پرتو توبه نیز می‌باشد. پس منظور از عدم عفو مشرک، عدم پذیرش توبه وی نیست، بلکه هدف آن است که برخی از گناهان، بدون توبه نیز بر اثر رحمت گسترده خدا، با راه‌هایی مانند انجام کارهای نیک، و ترک گناه کبیره بخشوده می‌شوند، ولی هرگز شرک در قلمرو این رحمت خاص قرار نمی‌گیرد، زیرا مشرک هیچ گونه شایستگی برای نزول رحمت پروردگار را ندارد. البته بخشیده شدن در پرتو توبه یک امر بدیهی است. کسانی که در صدر اسلام به دین می‌گرویدند و پیامبر اسلام آنان را می‌پذیرفت، مشرک بودند . پس توبه و بازگشت از گناه، همه گناهان حتی شرک را می‌شود. ولی این امر شامل آن‌عه از مشرکین و ملحدینی که امر پروردگار برایش رسیده باشد و با آنهم مثل شیطان خبیث در لجاجت و حماقت مصروف است و به گمراهی مردم مشغول است، نمی گردد.

توبه فرعون چرا قبول نشد؟

توبه فرعون به خاطری قبول نشد که ایمان آوردن فرعون در وضع اضطراری و از سر ناچاری صورت گرفته بود ، یعنی زمانی که فرعون به حالتی رسید که چاره فرار از حالات که در آن قرار داشت برایش غیر ممکن بود و از طرف دیگر راه نجات از آن نداشت مرگش حتمی بود ، بناءً توبه و پشیمانی اش برایش هیچ فایده ای نرساند ، این است حالات و سرنوشت تمام مجرمین و گناهکاران و کمراهان که در حالات اضطرار توبه هیچ فایده برایشان رسانده نمی تواند .

قرآن عظیم الشان با زیبایی خاصی بیان می دارد: « **حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ** بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ؛ هنگامی که غرقاب دامن فرعون را گرفت، گفت: ایمان آوردم که هیچ معبودی جز کسی که بنی‌اسرائیل به او ایمان آورده‌اند، وجود ندارد و من از تسلیم شدگان هستم.» (سوره یونس : آیت ۹۰) به همین دلیل پروردگار او را مخاطب ساخت و فرمود: « **الآنَ وَ قَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَ كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ**؛ اکنون ایمان می‌آوری، در حالی که پیش از این طغیان و عصیان کردی و در صف مفسدان قرار داشتی؟!» خواننده محترم !

این حکم مختص فرعون نیست یکی از شرایط پذیرش توبه، آن است که قبل از فرا رسیدن مرگ، توبه صورت گیرد، همان‌طور که قرآن کریم می‌فرماید: «وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ أَنِّي تُبْتُ الْآنَ؛ برای کسانی که کارهای سوء انجام دهند و به هنگام فرارسیدن مرگ توبه کنند، توبه‌ای نیست» (سوره نسا: آیت ۱۸).

البته این آیت با مفاهیم آیاتی که می‌گوید: توبه تا آخرین نفس پذیرفته می‌شود، منافاتی ندارد، زیرا منظور از آن، لحظاتی است که هنوز نشانه‌های قطعی مرگ را مشاهده نکرده و به اصطلاح دید برزخی پیدا نکرده‌است. پروردگارا! ما را از توبه گذاران واقعی قرار ده و ما را از گمراهی نجات ده.

آنهایی که در همه حالات الله تعالی را حاضر و ناظر می‌دانند هیچ گاه نباید مرتکب کفر شده و به تبلیغ شر و فساد بپردازد ذات الهی مبری از تمام این فتنه و فساد است که بروی می‌بینند و متخلفین در این راستا قبل از همه و قبل از این که به دیگران ضرر متوجه شود به خودشان ضرر برمی‌گردد.

بهترین را به مراجعه به خود اعمال و کردار خود و مصداق این آیت قرآنی عمل کردن امکان دیگر برای ما انسانها وجود ندارد. باید با تمام صداقت بیان بداریم:

« رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَ أَنْ لَمْ نَعْفُرْ أَنَا وَ تَرَحَّمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ؛ خدایا، به خود ظلم کردیم و اگر ما را نیامرزی و رحم نکنی، از زیانکاران خواهیم بود» (سوره اعراف آیت ۲۳).

امین یا رب العالمین

تتبع و نگارش:

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی - سعید افغانی»

مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیک افغان و

مسئول مرکز کلتوری دحق لاره- جرمنی